

Kenmerk 2010 T 049

3 februari 2011

De Beoordelings- en Adviescommissie (verder ook: BAC) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Regeling) het volgende advies inzake de klacht van:

_____,
geboren op _____,
wonende te _____,
klager,

tegen:

_____,
geboren in _____ overleden in _____,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen de aangeklaagde.

1. De procedure

Het klaagschrift is in mei 2010 ontvangen. In augustus 2010 heeft de bisschop van 's-Hertogenbosch _____ op het klaagschrift gereageerd.

Op 6 december 2010 heeft te Utrecht een zitting achter gesloten deuren plaatsgevonden. Klager is verschenen en heeft zijn standpunt mondeling toegelicht. Hij werd bijgestaan door mevrouw mr. _____.

Voor aangeklaagde zijn verschenen _____, vicaris-generaal en hulpbisschop van het bisdom 's-Hertogenbosch en _____, kanselier van het bisdom.

Na de zitting heeft de BAC - gelet op het feit dat er meerdere klaagschriften tegen aangeklaagde zijn ingediend - besloten haar advies op te schorten totdat alle klaagschriften zijn behandeld. De BAC heeft klager en _____ bij brief van 10 december 2010 van haar beslissing tot opschorting op de hoogte gesteld. Op de zitting van 24 januari 2011 zijn twee andere klachten over aangeklaagde behandeld, zodat de BAC thans een advies zal afgeven.

2. De klacht

2.1 Klager was in de jaren _____ leerling aan _____ in _____. Destijds was dit een internaat, waar een streng regime heerste. Voor de leerlingen was er door de week weinig tot geen afleiding, als gevolg waarvan er een cultuur ontstond dat jongens seksuele spelletjes met elkaar deden. Aangeklaagde was docent aan dit seminarie. Het was gebruik dat alle leerlingen wekelijks moesten biechten bij een daartoe zelf gekozen docent. In het eerste schooljaar van klager _____ werd aangeklaagde zijn biechtvader en klager ging iedere zaterdag bij hem biechten. In principe werd de biecht afgenomen in de biechtstoel in de kapel maar het gebeurde ook wel op de kamer van aangeklaagde. Het was op die kamer dat aangeklaagde met klager seksuele handelingen verrichtte.

2.2. Bij de gesprekken op de kamer werd klager uitgenodigd om op de leuning van de stoel van aangeklaagde te komen zitten en daarna bij hem op schoot. Aangeklaagde gaf tijdens de gesprekken vaak seksuele voorlichting, praatte daar lang over door en bekeek daarbij naakte delen van het lichaam van klager. Als klager had gebiecht kreeg hij straf voor zijn zonden in die zin dat aangeklaagde hem over de knie legde en hem betastte. Ook kwam het voor dat aangeklaagde zich bevredigde door zich tegen klager aan te wrijven. Verder moest klager aangeklaagde vertellen wat hij met zichzelf deed en wat andere jongens deden aan masturbatie. Dit leidde dan ook weer tot 'straf' in de vorm van het over de knie leggen en betasten.

Dit patroon herhaalde zich wekelijks gedurende een periode van vier jaar. Bovendien kwam het voor dat aangeklaagde klager tijdens vakanties thuis opzocht en bij die gelegenheden aan zijn ouders vroeg hem even met klager alleen te laten, waarna hij zich aan klager opdrong en tegen hem aanwreef.

2.3 Klager had een goede relatie met aangeklaagde. Hij had vaak heimwee en daardoor behoefte aan een persoonlijk contact. Hij beschouwde aangeklaagde als een tweede vader. Bovendien genoot klager vanaf de eerste klas privileges.

2.4 In de vierde klas werd klager verliefd op een meisje in het dorp en maakte avances door haar te schrijven. Toen dit werd ontdekt en klager hoorde dat hij als gevolg hiervan van school zou worden verwijderd zocht hij begrip bij aangeklaagde die toen nog steeds zijn vertrouwensman was. Tijdens dit gesprek merkte klager dat aangeklaagde zich snel genot probeerde te verschaffen door tegen klager aan te rijden. Klager heeft zich toen losgerukt en is weggerend. Hij begreep toen pas dat aangeklaagde hem al die jaren als een lustobject had gebruikt. Klager heeft aangeklaagde sindsdien nooit meer gezien.

2.5 De ontdekking dat de voor hem zo belangrijke persoonlijke relatie voor aangeklaagde zelf slechts een bevrediging voor zijn lusten had betekend was voor klager een zodanige desillusie dat hij daar lang onder heeft geleden. Hij kreeg last van nachtmerries en werd depressief hetgeen meer dan vijftien jaar heeft geduurd. Uiteindelijk heeft klager met therapie en hulp van een psychiater zijn depressies weten te overwinnen. Hij heeft echter nog steeds moeite met het aangaan van relaties.

2.6 Klager wil met het indienen van deze klacht bereiken dat de kerk gesaneerd wordt en dat alle daders, ook zij die overleden zijn, worden geëxcommuniceerd. Voorts wil hij dat hun namen bekend worden gemaakt. Tenslotte wil hij dat wordt onderzocht hoe het zover heeft kunnen komen dat kinderen werden misbruikt zonder dat daar iets aan werd gedaan.

3. Het verweer

..... stelt zich op het standpunt dat, als de gebeurtenissen die klager beschrijft op waarheid berusten, medeleven en excuses op zijn plaats zijn en dat aan de slachtoffers recht moet worden gedaan en zo nodig hulp moet worden geboden. Hij voegt daaraan toe dat hij echter niet anders kan berichten dan dat informatie bij meerdere priesters die aangeklaagde nog hebben gekend geen klachten, geruchten of vermoedens van seksueel misbruik opleverde

en dat ook de archieven en het persoonsdossier van aangeklaagde geen enkele aanwijzing in die richting bevatten.

4. Beoordeling

4.1 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten, indien juist, moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de hier geldende Regeling.

4.2 Bij de beoordeling van een klacht is voor de BAC uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van een klager of klaagster. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementair rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Dit geldt te meer nu in dit geval de aangeklaagde is overleden en zich niet kan verweren.

4.3 Gebleken is dat in de afgelopen periode meerdere klachten tegen aangeklaagde zijn ingediend. De verhalen van de verschillende klagers vertonen overeenkomsten, niet alleen in de omstandigheden waaronder zij zijn benaderd - persoonlijke aandacht bij heimwee en/of eenzaamheid -, maar ook ten aanzien van de omstandigheden waaronder het misbruik plaatsvond - op de kamer van aangeklaagde tijdens een biecht/persoonlijk gesprek in een grote leunstoel die achterover geklapt kon worden -. Gelet op deze overeenkomsten acht de BAC het aannemelijk dat het misbruik zoals door klager gesteld, heeft plaatsgevonden.

4.4 Nu de aangeklaagde is overleden is er geen mogelijkheid meer tot het opleggen van maatregelen richting aangeklaagde. Het advies van de BAC zal zich dan ook concentreren op de hulpverleningsmogelijkheden jegens klager. De BAC verwacht wel dat erkenning van het misbruik door de kerk zal bijdragen aan de verwerking van een en ander door klager. Ter zitting is door [naam] weliswaar al toegegeven dat het aannemelijk is dat aangeklaagde klager seksueel heeft misbruikt maar gelet op de ernst van de feiten, de verantwoordelijkheid van de Kerk, juist ook jegens het slachtoffer, en gelet op haar pastorale (hulp)taak, mag van de Kerk worden verwacht dat zij meer begrip toont voor wat klager is aangedaan dan ter zitting is gebeurd en dat zij oprechte excuses maakt jegens klager en tenslotte dat zij haar uiterste best zal doen om te onderzoeken op welke wijze zij thans klager nog kan bijstaan.

5. Het advies

De Beoordelings- en Adviescommissie acht de klacht gegrond en adviseert tot maatregelen als hiervoor in 4.4 aangegeven.

Dit advies is vastgesteld op 3 februari 2011 door mevrouw mr. C.C. de Rijke-Maas, mr. M.P.P.M. Merx en mr. P.R.M. van der Ven, bijgestaan door mevrouw mr. A.M.T. Dene-kamp-Mulder als griffier.

Mr. C.C. de Rijke-Maas,
Voorzitter

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aange-tekend schrijven aan de bisschop van 's Hertogenbosch en klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de bisschop **binnen 30 dagen na ontvangst van dit advies** de klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen..

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de bisschop daarbij aan welke mogelijkheden van bezwaar en beroep er conform de canones 1733-1739 CIC tegen deze beslissing zijn.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de BAC een afschrift van de beslissing van de bisschop.